

VYJADŘOVÁNÍ MODALITY VE STSL. MODALITA JISTOTNÍ

1. vyjadřování jistoty

adv. *javě* + *jako* (= nepochybně, zajisté, ovšemže)

Př.: *zapečatylěnyję kňigy... cěť že dany bqdqtъ?*
světilely javě jako = od koho budou dány? Nepochybně od kněží.

další adverbia: *istinьno, pravo, řěsně, vъ pravьdq, po pravьdě* = opravdu, zajisté skutečně, věru

2. vyjadřování neplné jistoty

- partikule *šetъ* (sg.) , *seti* (pl.) = prý, snad

př.: *sluchъ bo sujetьnъ setъ ne priimeši* = výpověď lichou prý (pravil) nepřijmeš

- tvary slovesa *rešti* - *reče, rekъ + rekъše*

- př.: *тъnodzi bo mi rekqtъ reče imenьтъ tvoimъ proricaachomъ* = mnozí mi totiž řeknou, prý ve jménu tvém jsme prorokovali

- adverbia *negъli/ nekъli* = snad

např.: *posъl'q synъ moi vъz'ubl'enyi, nekъli sego usraml'ajqtъ* = pošlu svého milého syna, zdali by se snad jeho neostýchali

- adverbium *vasnъ* = snad, asi

- př.: *vasnъ kto vasъ by chotělъ takъžde byti* = snad někdo z vás by chtěl být takový

- spojení *ašte se k'ličitъ, ašte se l'učitъ* = možná, snad

- *jako* = asi, přibližně, okolo, k

- př.: *ne běšę daleče otъ zeml'ę, nъ jako dъvě sъtě lakъtъ* = nebyli daleko od země, asi jen dvě stě loket

- *godina bě jako šestaja* = bylo okolo šesté hodiny, k šesté hodině

3. vyjadřování nejistoty

- př.: *kotoryi pače vzl'ubit' i, otvėštav' simon' reče: **nep'štujq** jako jemuže vėšte ot'da* = který z těch dvou si jej více zamiluje? Odpověď Šimon, řekl: **Myslím**, že ten, jemuž dal více. = nepochybně ten, nejspíše ten
- srv. v souč. češtině *myslím, tuším, počítám* - *Byl to myslím on* = Byl to asi on.

Poznámka:

Nosovku q píšu v tomto textu pomocí znaku q.